

— «Λυποῦμαι πολὺ», τῷ ἀπήντησα, «ἀλλὰ δὲν θὰ σᾶς δώσω τίποτε, διότι, ὡς σᾶς εἶπον, δὲν ἔχω. Ἄλλ' ὡς πρὸς τὸ ἀκάτιον, ἔστω. Θὰ ἰδῶ νὰ τὸ οἰκονομήσω».

Καὶ ἐξελθὼν τῆς οἰκίας, εἶδον εἰς τὴν προκυμαίαν ἀκάτιον δίζυγον, δι' οὗ εἶχεν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἵνα φανῇ πως ἐπισημότερος, καὶ εἶπον εἰς τοὺς κωπηλάτας, Ἑλληνας ὄντας, νὰ τὸν μεταφέρωσι δαπάνῃ μου μέχρι τοῦ Βυζαντίου. Ἐκεῖνοι ὅμως μοὶ ἀπήντησαν ὅτι εἶναι ἐλεεινὸς ἀγύρτης ὁ ἄνθρωπος, καὶ θέλουσι τὸν ἀποβιβάσῃ εἰς τὸ πρῶτον ἀκρωτήριο καὶ τὸν ἀφήσῃ νὰ τρέχῃ. Ἐγὼ δ' ἀπηλλάγην αὐτοῦ, πληρώσας τὸν ναῦλόν του.

Ὀδοιπορία.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τέλος ἀπῆλθον τῇ 2 Ἰουλίου κατὰ τὰς 5 $\frac{1}{2}$ μ. μ.

Τὴν νύκτα ὁ Εὐξείνος δὲν ἦν ἀπηλλαγμένος δυσαρέστων κυμάτων, καὶ ὅτε τὴν ἐπιούσαν κατεπλεύσαμεν εἰς Βάρναν, κατὰ τὰς 8 τὸ πρωῒ, ἡ ἀπόβασις ἦν σχεδὸν κινδυνώδης. Μὲ παρέλαβε δὲ καὶ μ' ἐφιλοξένησεν ὁ Πρόξενος ἡμῶν κ. Δρακόπουλος, ὅστις καὶ μὲ περιήγαγεν εἰς τὴν πόλιν, ἐν ἄλλοις καὶ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν παρθεναγωγεῖον, χρησιμεῦον, ὡς μοὶ εἶπε, καὶ ὡς θέατρον τὰς ἑσπέρας. Πρόχειρον δὲ πρόγευμα λαβὼν παρ' αὐτῷ μετὰ τῆς μητροῦς του, Κ^{ας} Θεώνης, τὸ γένος Καλαμογδάρτη, αὐτῆς ἐκείνης μεθ' ἧς, ὡς νεάνιδος, εἶχον χορεύσῃ ἐν Πάτραις, ὅτε τὸ πρῶτον ἦλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὰς 10 $\frac{1}{2}$ ὠδηγήθην εἰς τὸν σιδηροδρόμον καὶ ἀπῆλθον.

Μικρὸν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἀπηντήσαμεν λίμνην εὐρεῖαν, τρεφομένην ὑπὸ ποταμίου εἰσρέοντος, καὶ περὶ τὴν 1 ἀφίχθημεν εἰς σταθμόν, ἀφ' οὗ διακλάδωσις τοῦ σιδηροδρόμου πρὸς δεξιὰ ἔφερε πρὸς τὴν 8 μίλλια ἀπέχουσιν Σούμλαν· ἐρωτήσας δ' ἔμαθον ὅτι ἡ ἀμαξοστοιχία πρὸς ἐκεῖ ἀνεχώρει ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ἐπὶ δὲ τῶν χειμερινῶν κακοκαιριῶν ἐνίστε καὶ ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος.

Κατὰ τὴν 6 μ. μ. ἐχαιρετίσαμεν τὸ πρῶτον τὸν Δούναβιν, εἰς οὗ τὴν εὐρεῖαν ὑγρὰν κοίτην πολλὰ πλοῖα ἀνέπλεον καὶ κατέπλεον· μετ' οὗ πολὺ δ' ἀφίχθημεν εἰς Ῥουστσούκιον, ὅπου

μὲ ὑπεδέχθησαν ὁ ἀδελφὸς τοῦ κ. Ραζῆ, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ καθηγητοῦ κ. Κουμανούδη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Bruschmine, ὁ κ. Chamroiseau καὶ ἄλλοι.

Ἐνταῦθα ἐπεβιβάσθημεν εἰς ἀτμόπλοιον, οὕτω πλήρες δακικῶν οἰκογενειῶν, ὥστε, ὅτε τὴν ἐπαύριον τὸ πρωῒ κατέβην εἰς τὴν κοινὴν αἴθουσαν, εἶδον παράδοξον θέαμα, ὅλον αὐτῆς τὸ ἔδαφος κατεχόμενον ὑπὸ ἀτάκτως καὶ πλησίον ἀλλήλων κειμένων ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδίων, τῶν μὲν ὀπίσω λεπτῶν παραπετασμάτων, τῶν δὲ καὶ ἐμπρὸς αὐτῶν. Μεταξὺ δ' αὐτῶν ἀπῆντησα καὶ τὸν κ. Κωνστ. Σοῦτσον, ἀδελφὸν τοῦ ἡγεμόνος Μιχαήλ (Μιχάλβοδα), καὶ τὸν κ. Καντακουζηνόν, γαμβρὸν τῆς ἑξαδέλφης μου Κας Μαύρου. Εἰς ἐμὲ δὲ χαρισθεὶς ὁ πλοίαρχος, ἔνεκα βεβαίως τοῦ βαθμοῦ μου, ὃν εἶδον ὅτι ἐγνώριζε, διότι ἐπὶ τοῦ μεσαίου ἱστοῦ του εἶχεν ὑψώσῃ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, μοὶ παρεχώρησε τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ καλὸν καὶ ἀθόρυβον δωμάτιον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἀφ' οὗ εἶχεν ἄποψιν εἰς τὰς δύο ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐν ᾧ ἀπερισπάστως διὰ πάσης ἐργαζόμενος τῆς ἡμέρας, ἐπέτυχον νὰ περατώσω, τὸ ὃ συνέταττον περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Λαυρίου γαλλικὸν ὑπόμνημα.

Ἐπειδὴ ὁ ποταμὸς εἶχε τότε ἄφθονον ὕδωρ, τὰς λεγομένας **Σιδηρᾶς Πύλας** διεπλεύσαμεν χωρὶς, ὥς συνήθως ἦν ἀναγκαῖον ἐνταῦθα, ν' ἀλλάξωμεν ἀτμόπλοιον, καὶ διεπλεύσαμεν ἐκ Λακίας τὴν Βουλγαρίαν, τὴν Σερβίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν. Ἐν δὲ Τούρνω Σέβεριν, ὅπου ἦν ἡ γέφυρα τοῦ Τραϊανοῦ, ἀπέβημεν τὴν νύκτα εἰς μικρὸν περίπατον· ἐν Ὁρσόβα δέ, τῇ πρώτῃ Αὐστριακῇ πόλει, ὑπέστημεν, δηλαδὴ ὑπέστησαν οἱ ἄλλοι, τελωνιακὴν ἐπιθεώρησιν, διότι ἐμὲ ἀπήλλαξεν αὐτῆς τὸ ἀξίωμα μου. Μετὰ ταῦτα δέ, ἐπὶ τῆς Σερβικῆς ὀρεινῆς ἀκτῆς, μᾶς ἐδείχθη ἡ πιθανῶς εἰς τὴν γέφυραν ἀπολήγουσα ὁδὸς τοῦ Τραϊανοῦ, ἐφ' ἧς καὶ ἐπιγραφὴ καὶ ἀνάγλυφα ἔμαθον ὅτι σώζονται.

Τῇ 5ῃ δὲ Ἰουλίου, ἀφικθέντες κατὰ τὰς 3 μ. μ. εἰς **Βαζιάς**, ἀπήλθομεν ἐκεῖθεν διὰ σιδηροδρόμου κατὰ τὰς 6 1/2, καὶ τῇ ἐπαύριον, ἡμέρᾳ Τρίτῃ, εἰς τὰς 6 τὸ πρωῒ, διὰ τῆς Βουδαπέστης, πρωτευούσης τῆς Οὐγγαρίας, ἐφθάσαμεν περὶ τὰς 2 μ. μ. εἰς

Βιένναν, καὶ κατέλυσα, μετὰ τοῦ υἱοῦ μου Ἀλέξη, εἰς Oesterreichischen Hof. Ἐνταῦθα δέ, μαθὼν ὅτι ἐπεδήμει ὁ Κιαμήλ Γέης, ὃν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐγνώριζον ὡς Introduceur des Ambassadeurs, ἐπεσκέφθην αὐτόν, ὡς καὶ τὸν Χαλὶλβερν, ὃν ἡμῶς δὲν εὔρον, καί, προσκληθεὶς, ἐγεύθην παρὰ τῷ Πρέσβει ἡμῶν Ὑψηλάντῃ, μεθ' οὗ πολλὰ συνδιελέχθην, ἀπολήγοντα εἰς ὅτι πρέπει νὰ καλλιεργῶμεν τὴν φιλίαν τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, καί, καλῶς ὀργανιζόμενοι, ν' ἀποβλέπωμεν στενῶς εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ συμβαίνοντα.

Τῇ δ' ἐπιούσῃ κατὰ τὰς 9.10' ἐκ Βιέννης ἀπελθόντες, ἀφίχθημεν τὴν 11ην πρὸ τοῦ μεσονυκτίου εἰς Μόναχον καὶ διενυκτερεύσαμεν εἰς τὸ Rheinischer Hof παρὰ τὸν σταθμόν, ὅθεν κατὰ τὴν 6ην τῆς πρωΐας ἀναχθέντες, ἡρυστήσαμεν περὶ τὰς 12 ἐν Στουτγάρδῃ καὶ εἰς τὰς 6 ἀφίχθημεν εἰς Καρλσρούην, πόλιν νέαν ἰδρυθεῖσαν τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1795.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἶχον ἐπιστολὰς τῆς Λεϊλᾶς, φίλης τῆς Λουκίας, διὰ τοὺς γονεῖς της, διατρίβοντας ἐν Βάδεν, ὅπου εἶχον ἀποφασίσῃ νὰ μείνω μόνον μίαν νύκτα, ἵνα γνωρισθῶ μετ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ διὰ τὰς ἀδιακόπους κινήσεις τῶν στρατιωτῶν, ἐπανερχομένων ἀπὸ τοῦ μόλις κοπάσαντος πολέμου, ἡ κοινωνία ἦν ἄτακτος, καὶ πολλάκις ὥραν ὅλην ἠναγκαζόμεθα νὰ μένωμεν εἰς τοὺς σταθμούς, διὰ τοῦτο εἰς Ὅος, τὸν σταθμόν τοῦ Βάδεν, ἐφθάσαμεν μόνον εἰς τὰς 8 1/2 τὸ ἑσπέρας· δι' ὃ, κρίνοντες τὴν ὥραν ἀκατάλληλον πλέον διὰ πρώτην ἐπίσκεψιν πρὸς νέας γνωριμίας, ἐπέμψαμεν τὰς ἐπιστολὰς καὶ ἐξηκολουθήσαμεν τὴν ὁδοιπορίαν.

Ἀλλά, κατὰ τὴν 10ην τῆς νυκτὸς εἰς Kehl ἀφικθέντες, εὔρομεν ὅτι ὁ σιδηρόδρομος, διὰ στρατηγικοὺς λόγους, τὴν νύκτα δὲν προὔχῳρει ἐπέκεινα. Ἐμισθώσαμεν ἐπομένως ἅμαξαν, ἐφ' ἧς διέβημεν τὴν ἐπὶ ἀκατίων ἐστρωμένην γέφυραν τοῦ Ῥήνου, μέγα βοῶντος ὑφ' ἡμᾶς. Κατ' ἐναντίαν δ' ἡμῶν διεύθυνσιν ἀπηντήσαμεν ἀπέραντον ἅμαξοστοιχίαν, πλήρη ἐπανακαμπτόντων Γερμανῶν στρατιωτῶν, θορυβωδῶς ἀνευφημούντων **Οὐρά!** ὅτε διήρχοντο τὸν δικαίῳ κατακτήσεως αὐτοῖς πλέον ἀποκλειστικῶς ἀνήκοντα μέγαν ποταμόν.

Μεθ' ἡμισείας ὥρας πορείαν, ἀφίχθημεν πρὸ τοῦ Στρασβούργου· ἀλλ' ἐκεῖ εὔρομεν τῆς ὠχυρομένης πόλεως τὴν πύλην κλειστήν, καί, κατὰ τὸν στρατιωτικὸν κανονισμόν, διὰ νυκτὸς αὕτη ἠνοίγετο εἰς μόνον τὸ λεωφορεῖον, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ἰδιωτικὰς ἀμάξας. Τότε, ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ μου, διότι θὰ ἔπρεπε νὰ παλινδρομήσω, νὰ διαβῶ πάλιν τὸν Ρῆνον, καὶ τίς οἶδε ποῦ νὰ ζητήσω κατάλυμα, ἐνεθυμήθην τὸ ἀξίωμα μου καὶ ἔπεμψα πρὸς τὸν Φρούραρχον τὸ διαβατήριόν μου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἤθελε τὸν πτοήσῃ ὁ τίτλος τοῦ Πρέσβεως. Τοῦτο δὲ καὶ συνέβη τῷ ὄντι, αἱ πύλαι ἤρθησαν, καί, εἰσελθὼν ἐν δόξῃ, κατέλυσα μετὰ τοῦ υἱοῦ μου εἰς τὸ «Ἀγγλικὸν» ξενοδοχεῖον, ὅλον ἔτι κατάτρητον ἐκ τοῦ πολέμου, καὶ φέρον 64 σφαίρας ἐμπεσπαρμένας εἰς τοὺς τοίχους του. Ἐνταῦθα, μετὰ τὴν πολυτάραχον ἑσπέραν, διήλθομεν νύκτα ἀναπαυτικωτάτην, τὴν δὲ πρωΐαν, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως, συνδιαλεγόμενος μετὰ τοῦ ξενοδόχου, τὸν ἠρώτησα πῶς ὁ λαὸς φέρει τὴν ἀλλαγὴν τῆς τύχης του· μοὶ ἀπήντησε δ' ἐκεῖνος ὅτι οἱ πλεῖστοι μετ' ἀδιαφορίας, πεποιθότες ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν Γερμανικὴν κυβέρνησιν ἐπικρατεῖ οὐχ ἥττον εὐνομία, ὥς καὶ ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν.

Κατὰ τὴν 7ην ὥραν τῆς πρωΐας ἐξηκολουθήσαμεν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ σχεδὸν οὐδαμοῦ ἀπηντῶμεν ἵχνη τῶν τοῦ πολέμου καταστροφῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀγρῶν ἀρτίαν τὴν καλλιέργειαν, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν χωρίων ἀνέπαφα, ὥς μοὶ ἀπεδείκνυν αἱ πολλαχοῦ τὰς καλύβας ἔξωθεν ἐνδύουσαι καὶ θάλλουσαι ἀναδενδράδες. Μέχρις Anricourt δέ, τοῦ τελευταίου Γερμανικοῦ σταθμοῦ, ἀπηντῶμεν χωρία Γερμανικὰ ἔχοντα τὰ ὀνόματα, οἷον Zabern, (ἐκγαλλισθὲν εἰς Savern), Falsburg, κλπ. καὶ ὁ λαὸς ὠμίλει τὴν Γερμανικὴν.

Παρίσια

Ἐν Γαλλίᾳ, διελθόντες διὰ τῆς ὠραίας πόλεως Νανσύ, διαρρομένης ὑπὸ τῆς Moselle, τῇ ἐπαύριον 9ῃ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, περὶ τὰς 3 1/2 τῆς πρωΐας ἀφίχθημεν εἰς Παρισίους, ὅπου εἰς τὸν σταθμόν, μᾶς περιέμενον ὁ Εὐγένιος μετὰ τοῦ Σκαρμαγκᾶ,